

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa R. J.
przeciwko Przedsiębiorstwu Budowy Kopalń P. S.A. w L.
o wynagrodzenie za pracę, zapłatę premii, barbórki i 14-tej pensji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 marca 2014 r.,
skargi powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
postanowienia Sądu Rejonowego w L.
z dnia 5 września 2011 r.

- 1. odrzuca skargę,**
- 2. odstępuje od obciążenia skarżącego kosztami postępowania.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Rejonowego w L. z 5 września 2011 r. Zarzucono „rażące naruszenie prawa: 1) podstawowych zasad porządku prawnego poprzez oczywiste naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego, ustanowionej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP - polegające na faktycznym wpłynięciu Sądu na decyzję powoda o cofnięciu pozwu, mimo iż Sąd orzekający winien zachować bezstronność w swoim postępowaniu, co winno przejawiać się w obiektywnym pouczeniu o skutkach złożenia tego oświadczenia i środkach zaskarżenia, jak i terminie i możliwości uchylenia się przez powoda od złożonego oświadczenia, a więc nie na

wskazaniu o bezsensowności dalszego prowadzenia postępowania, z uwagi na prawidłowość wydanych wyroków przez tenże Sąd w podobnych wówczas toczących się postępowaniach oraz o wymierzeniu powodowi w takiej sytuacji (złożenia oświadczenia o cofnięciu pozwu) znacznie niższych kosztów zastępstwa procesowego i nieobciążania wysokimi kosztami postępowania, 2) podstawowych praw człowieka przez naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie z dnia 4 listopada 1950 r. - polegające na pozbawieniu skarżącego (powoda) prawa do rzetelnego procesu sądowego w związku z art. 78 Konstytucji RP ustanawiającego prawo strony do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji - wskutek wpłynięcia przez Sąd w sposób bezpośredni i bezprawny na decyzję powoda (skarżącego) o cofnięciu pozwu, który uczynił to działając w zaufaniu do Sądu - organu władzy publicznej, którego zadaniem jest sprawowanie wymiaru sprawiedliwości i działanie mające na celu pogłębianie zaufania obywateli do organów państwa”.

Wniesiono o stwierdzenie niezgodności zaskarżonego wyroku z art. 2, art. 45 ust. 1, art. 78 Konstytucji RP, a także art. 6 ust. 1 EKPC oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przypisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 424¹ § 2 k.p.c. umożliwia zaskarżenie prawomocnych wyroków wydanych nie tylko przez sądy drugiej, ale i pierwszej instancji. Wyjątek ten uzasadniony jest szczególnym charakterem podstaw skargi w postaci naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Przez podstawowe zasady porządku prawnego należy rozumieć nie tylko fundamentalne zasady ustroju społeczno-politycznego, a więc zasady konstytucyjne, ale również naczelne zasady rządzące poszczególnymi dziedzinami prawa: cywilnego, rodzinnego, pracy, a także prawa procesowego (zob. postanowienie SN z dnia 26 lutego 2003 r., II CK 13/03, LEX nr 78860).

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że wyjątkowe wypadki, o których stanowi art. 424¹ § 2 k.p.c., odnoszą się także do przyczyn nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym, co oznacza, że chodzi o wyjątkowe okoliczności obiektywnie uniemożliwiające stronie wniesienie środka zaskarżenia, a nie o okoliczności subiektywne, wynikające z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej - ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (por. postanowienia z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006 nr 6, poz. 113; z dnia 29 listopada 2006 r., II CNP 85/06, niepublikowane; z dnia 7 lutego 2008 r., IV CNP 217/07, OSNC-ZD 2008 nr 4, poz. 114; z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 38/10, LEX nr 603890).

Skarżący powołuje się na naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego i konstytucyjnych wolności oraz praw człowieka i obywatela uniemożliwiające im zaskarżenie wyroku Sądu pierwszej instancji, a polegające na niedopuszczalnym i bezprawnym wpłynięciu przez ten Sąd na ich sferę decyzyjną poprzez wygłoszenie poglądu o bezsensowności składania apelacji z uwagi na prawidłowość wydanego wyroku i przekazaniu informacji o konieczności poniesienia przez powoda kosztów postępowania w drugiej instancji. Twierdzenie to jest gołosłowne, zważywszy na to, że nie zostało poparte jakimikolwiek dowodami oraz mając na uwadze, że powód przed Sądem pierwszej instancji byli reprezentowany przez fachowego pełnomocnika. Nie ma podstaw do uznania, że w sprawie wystąpiły wyjątkowe okoliczności w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c.

Z tych względów, orzeczono jak w postanowieniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

O kosztach orzeczono po myśli art. 102 k.p.c.

